

Finansutskottets betänkande 2024/25:FiU29

Extra ändringsbudget för 2025 – Stöd till Ukraina

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till extra ändringsbudget.

Förslagen är en följd av det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sverige närhet med anledning av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina.

I propositionen föreslår regeringen att den ska bemyndigas att till Ukraina skänka försvarsmateriel och materiel inom energiområdet som kan avvaras under en begränsad tid. Vidare föreslås ökade anslag och bemyndiganden för att anskaffa utrustning och iordningställa materiel att skänka till Ukraina samt för att kunna ersätta delar av den materiel som föreslås skänkas till Ukraina. Propositionen innehåller också förslag om att regeringen ska bemyndigas att dels till Moldavien skänka pansarskott som Försvarsmakten kan avvara under en begränsad tid, dels besluta om försäljning av jaktrobotar till Amerikas förenta stater. Därutöver finns förslag om ökade anslag och utvidgade anslagsändamål till Totalförsvarets forskningsinstitut, Kustbevakningen och Myndigheten för psykologiskt försvar för ytterligare stöd till Ukraina.

Förslagen rör utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

I betänkandet finns två särskilda yttranden (S, C).

Behandlade förslag

Proposition 2024/25:94 Extra ändringsbudget för 2025 – Stöd till Ukraina.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	7
Extra ändringsbudget för 2025 – Stöd till Ukraina.....	7
Särskilda yttranden	15
1. Extra ändringsbudget för 2025 – Stöd till Ukraina (S)	15
2. Extra ändringsbudget för 2025 – Stöd till Ukraina (C).....	15
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	17
Propositionen	17
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens förslag till ändrad ram för utgiftsområde 6 och ändrade anslag 2025	19
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens förslag till ändrade och nya beställningsbemyndiganden 2025	20

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Extra ändringsbudget för 2025 – Stöd till Ukraina

Riksdagen

a) bemyndigar regeringen att under 2025 för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av infanteriutrustning, fordon, pansarvärnsvapen, ammunition, personlig CBRN-skyddsutrustning och stridsbåtar med vapen, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 3 776 500 000 kronor,

b) bemyndigar regeringen att under 2025 för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Moldavien skänka försvarsmateriel i form av pansarskott, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 13 000 000 kronor,

c) bemyndigar regeringen att under 2025 besluta om försäljning av jaktrobotar av typen Rb 99 (AMRAAM) till Amerikas förenta stater, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 854 509 000 kronor,

d) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap,

e) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 2:1 Kustbevakningen inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap,

f) bemyndigar regeringen att under 2025 för anslaget 2:4 Krisberedskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka materiel inom energiområdet till ett värde om högst 100 000 000 kronor,

g) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 2:8 Myndigheten för psykologiskt försvar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap,

h) godkänner ändrad ram för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap och anvisar ändrade anslag enligt regeringens förslag,

i) bemyndigar regeringen att under 2025 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:94 punkterna 1–9.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Stockholm den 18 februari 2025

På finansutskottets vägnar

Edward Riedl

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Edward Riedl (M), Mikael Damberg (S), Oscar Sjöstedt (SD), Gunilla Carlsson (S), Dennis Dioukarev (SD), Jan Ericson (M), Ingela Nylund Watz (S), Charlotte Quensel (SD), Eva Lindh (S), Ida Drougge (M), Ida Gabrielsson (V), Hans Eklind (KD), Janine Alm Ericson (MP), Christian Lindefjärd (SD), Joakim Sandell (S) och Anders Karlsson (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2024/25:94 Extra ändringsbudget för 2025 – Stöd till Ukraina. I propositionen lämnar regeringen förslag till ändringar i statens budget för 2025. Förslagen är en följd av det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närhet med anledning av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina.

Propositionen överlämnades till riksdagen torsdagen den 30 januari 2025. Vid bordläggningen av propositionen samma dag beslutade riksdagen, i enlighet med regeringens förslag, att förkorta motionstiden till sju dagar (prot. 2024/25:65). Motionstiden löpte således ut torsdagen den 6 februari. Inga följdmotioner har lämnats med anledning av propositionen.

Utskottet har till följd av den korta beredningstiden inte gett andra utskott tillfälle att yttra sig.

I bilaga 1 finns en förteckning över de behandlade förslagen. I bilaga 2 finns regeringens förslag till ändrad ram för utgiftsområde 6 och ändrade anslag 2025. I bilaga 3 finns regeringens förslag till ändrade och nya beställningsbemyndiganden 2025.

Skäl för ändringar i statens budget

Enligt riksdagsordningen (RO) får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret (9 kap. 6 § första stycket). En sådan proposition lämnas i anslutning till budgetpropositionen eller den ekonomiska vårpropositionen (tilläggsbestämmelse 9.6.1 RO). Förslag till ändringar i budgeten får dock lämnas vid andra tillfällen om regeringen anser att det finns särskilda skäl (9 kap. 6 § andra stycket RO). Enligt 9 kap. 13 § RO får riksdagen, om en proposition måste behandlas skyndsamt, på förslag av regeringen besluta om kortare motionstid om det finns synnerliga skäl.

I propositionen anför regeringen att Sverige sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina inleddes har lämnat ett omfattande stöd till Ukraina. Landet har efterfrågat ytterligare stöd. Även Moldavien, som genom sin geografiska närhet till Ukraina befinner sig i en mycket utsatt situation, har efterfrågat stöd från Sverige. Sverige har enligt regeringen ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att skyndsamt bistå Ukraina och Moldavien med det efterfrågade stödet och anser därför att det finns särskilda skäl för att lämna förslag till ändringar i statens budget för 2025. Därmed anser regeringen också att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid.

Regeringen och Sverigedemokraterna har kommit överens om att införa en ram för det militära stödet till Ukraina för 2024–2026. Ramen uppgår till 75

miljarder kronor, fördelat på 25 miljarder kronor per år. Det stöd till Ukraina som föreslås i propositionen är en del av den ramen.

Detta är den första ändringsbudgeten under 2025. En förteckning över ändringsbudgetarna under 2024 finns i betänkande 2024/25:FiU11 Höständringsbudget för 2024 (s. 5 f.).

Utskottets överväganden

Extra ändringsbudget för 2025 – Stöd till Ukraina

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2025 besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av infanteriutrustning, fordon, pansarvärnsvapen, ammunition, personlig CBRN-skyddsutrustning och stridsbåtar med vapen samt materiel inom energiområdet, som kan avvaras under en begränsad tid.

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2025 besluta att till Moldavien skänka försvarsmateriel i form av pansarskott som kan avvaras under en begränsad tid.

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2025 besluta om försäljning till Amerikas förenta stater av jaktrobotar av typen Rb99 (AMRAAM) som kan avvaras under en begränsad tid.

Riksdagen godkänner en ändrad utgiftsområdesram, beslutar om ändrade och nya beställningsbemyndiganden, anvisar ändrade anslag och godkänner ändrade anslagsändamål enligt regeringens förslag.

Därmed bifalls propositionen.

Jämför särskilt yttrande 1 (S) och 2 (C).

Propositionen

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap

I statens budget för innevarande år finns anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap uppfört med 66 245 663 000 kronor. Vidare har regeringen ett bemyndigande att under innevarande år besluta om beställningar och avveckling av materiel och anläggningar som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 37 500 000 000 kronor 2026–2033.

I propositionen föreslår regeringen att den ska bemyndigas att skänka försvarsmateriel till Ukraina (se nedan anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar). Överföringen av materielen till Ukraina medför bl.a. kostnader för transport med tillhörande säkerhetsoperationer, iordningställande och stöd till underhåll av materielen. Det är angeläget att materielen kan överföras skyndsamt. Vidare behöver Försvarsmakten genomföra utbildningsinsatser för att utveckla Ukrainas försvarsförmåga, inklusive insatser riktade till ukrainska medborgare. Utbildningsinsatserna görs inom ramen för bilaterala och multilaterala samarbeten i Sverige eller i något annat

land tillhörande EU eller Nato. Anslaget bör därför ökas med 731 000 000 kronor.

För att iordningställa och vidmakthålla den materiel som regeringen föreslår ska skänkas behöver även beställningar göras som medför ekonomiska åtaganden för kommande år. Enligt regeringens bedömning ryms inte dessa beställningar inom det befintliga bemyndigandet. Bemyndigandet bör därför ökas med 10 100 000 kronor. Ökningen av bemyndigandet medför behov av framtida anslag på 10 100 000 kronor 2026.

Ökningarna av anslaget 2025 och 2026 finansieras genom att anslaget 1:14 Stöd till Ukraina minskas med 741 100 000 kronor.

Anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt

I statens budget för innevarande år finns anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt uppfört med 2 799 759 000 kronor. Det har inte lämnats något bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden för innevarande år.

Ukraina har behov av materiel och utrustning för att stärka sin operativa försvarsförmåga, t.ex. indirekt eld, fjärbekämpningssystem och obemannade farkoster. Vidare har Ukraina särskilt efterfrågat materiel och utrustning inom luftförsvarsområdet. Försvarets materielverk har på uppdrag av regeringen bl.a. lämnat förslag på materiel och utrustning som kan upphandlas och skänkas till Ukraina (Fö2024/01761).

Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att bistå Ukraina med den efterfrågade materielen och utrustningen. Sverige bör därför anskaffa sådan materiel och utrustning att skänka till Ukraina. Anslaget bör därför ökas med 2 432 600 000 kronor.

För att kunna skänka den efterfrågade materielen och utrustningen till Ukraina behövs enligt regeringen ett bemyndigande att ingå avtal om anskaffning på 3 304 200 000 kronor som medför ekonomiska åtaganden över flera år. Bemyndigandet bör även ta höjd för kvarvarande åtaganden på 1 427 950 000 kronor som ingåtts med stöd av tidigare års bemyndigande (prop. 2024/25:6, bet. 2024/25:FiU14, rskr. 2024/25:2). Bemyndigandet föreslås även omfatta en marginal på 1 216 300 000 kronor för att kunna hantera osäkerheter i fråga om leveranser av den materiel och utrustning som ska anskaffas. Regeringen bör därför bemyndigas att besluta om beställningar som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 5 948 450 000 kronor 2026 och 2027. Bemyndigandet medför behov av framtida anslag och anslaget beräknas öka med 2 220 100 000 kronor 2026 och 1 084 100 000 kronor 2027.

Ökningarna av anslaget 2025–2027 finansieras genom att anslaget 1:14 Stöd till Ukraina minskas med 5 736 800 000 kronor.

Utförelse av försvarsmateriel som är krigsmateriel enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel kräver tillstånd enligt samma lag.

Anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar

I statens budget för innevarande år finns anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar uppfört med 59 558 871 000 kronor. Vidare har regeringen ett bemyndigande att under innevarande år besluta om beställningar och avveckling av materiel och anläggningar som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 244 200 000 000 kronor 2026–2036.

Ukraina har behov av försvarsmateriel, t.ex. infanteriutrustning, fordon och pansarvärnsvapen. Försvarsmakten har på uppdrag av regeringen lämnat förslag på hur ett fortsatt substantiellt stöd till Ukraina kan utformas (Fö2024/00382).

Även Moldavien, som genom sin geografiska närhet till Ukraina befinner sig i en mycket utsatt situation, har efterfrågat stöd från Sverige i form av försvarsmateriel, bl.a. pansarskott. Inom ramen för Försvarsmaktens förslag finns möjlighet att avvara pansarskott även till Moldavien (Fö2024/00382).

Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att tillhandahålla den efterfrågade materielen till Ukraina och Moldavien. Sverige bör därför bistå dessa länder med den materiel som Försvarsmakten bedöms kunna avvara.

Enligt 8 kap. 6 § budgetlagen (2011:203) får regeringen besluta om överlåtelse av lös egendom om egendomen inte längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbar eller om den inte anskaffats med statens medel. Den aktuella försvarsmaterielen behövs för statens verksamhet men bedöms tillfälligt kunna avvaras som stöd till Ukraina och Moldavien. För att regeringen ska kunna skänka materielen krävs därför riksdagens bemyndigande.

Regeringen bör mot den bakgrunden bemyndigas att under 2025 besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av infanteriutrustning, fordon, pansarvärnsvapen, ammunition, personlig CBRN-skyddsutrustning och stridsbåtar med vapen som Försvarsmakten kan avvara under en begränsad tid, till ett värde av högst 3 776 500 000 kronor. Regeringen bör också bemyndigas att under 2025 besluta att till Moldavien skänka försvarsmateriel i form av pansarskott som Försvarsmakten kan avvara under en begränsad tid, till ett värde av högst 13 000 000 kronor.

Med hänsyn till Försvarsmaktens behov och det säkerhetspolitiska läget är det av stor betydelse att delar av den materiel som föreslås skänkas till Ukraina skyndsamt kan ersättas med motsvarande materiel. Anslaget bör därför ökas med 954 600 000 kronor.

För att kunna ersätta den materiel som nu föreslås skänkas till Ukraina med motsvarande materiel behöver även beställningar göras som medför ekonomiska åtaganden kommande år. Bemyndigandet bör därför ökas med 2 821 900 000 kronor. Ökningen av bemyndigandet medför behov av framtida anslag, och anslaget beräknas öka med 669 300 000 kronor 2026, med 892 800 000 kronor 2027 och med 1 259 800 000 kronor 2028.

Ökningarna av anslaget 2025–2028 finansieras genom att anslaget 1:14 Stöd till Ukraina minskas med 3 776 500 000 kronor.

Riksdagen bemyndigade i beslut den 18 juni 2024 regeringen att under 2024 besluta om försäljning till Amerikas förenta stater av jaktrobotar av typen Rb 99 (AMRAAM) som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde av 854 509 000 kronor (prop. 2023/24:155, bet. 2023/24:FiU36, rskr. 2023/24:266). Regeringen bemyndigade den 20 juni 2024 Försvarsmakten att förhandla fram avtal med berörda parter i Amerikas förenta stater i syfte att genomföra försäljningen (Fö2024/01215). Till följd av att förhandlingarna inte slutfördes i tid kunde regeringen inte besluta om försäljningen under 2024. Ett stöd i form av jaktrobotar av typen Rb 99 (AMRAAM) är alltså av stor betydelse för Ukraina. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2025 besluta om försäljning till Amerikas förenta stater av jaktrobotar av typen Rb 99 (AMRAAM) som Försvarsmakten kan avvara under en begränsad tid, till ett värde av högst 854 509 000 kronor. Intäkterna från försäljningen ska redovisas mot inkomsttitel.

Utförelse av försvarsmateriel som är krigsmateriel enligt lagen om krigsmateriel kräver tillstånd enligt samma lag.

Anslaget 1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut

I statens budget för innevarande år finns anslaget 1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut uppfört med 572 134 000 kronor.

Ukraina har efterfrågat stöd för att stärka landets totalförsvarsförmåga. Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har lämnat förslag på hur ett stöd till Ukraina kan utformas (Fö2025/00021). FOI har möjlighet att bistå Ukraina med tekniköverföring, metodutveckling och utbildning. Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att stödja Ukraina på detta område. Anslaget bör därför ökas med 89 500 000 kronor och anslagsändamålet utvidgas så att det även får användas för att lämna stöd till Ukraina.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:14 Stöd till Ukraina minskas med motsvarande belopp.

Anslaget 1:14 Stöd till Ukraina

I statens budget för innevarande år finns anslaget 1:14 Stöd till Ukraina uppfört med 22 740 000 000 kronor. Anslaget får användas för direkt stöd till Ukraina i form av ekonomiska bidrag för att stödja Ukrainas försvarsförmåga.

För att finansiera ökningarna av de anslag som föreslås och beräknas i propositionen för att lämna stöd till Ukraina minskas anslaget med 10 479 900 000 kronor.

Anslaget 2:1 Kustbevakningen

I statens budget för innevarande år finns anslaget 2:1 Kustbevakningen uppfört med 1 890 822 000 kronor.

Ukraina har efterfrågat materiellt stöd i form av bl.a. övervakningsfartyg, högfartsbåtar, arbetsbåtar och fordon. Kustbevakningen har lämnat förslag på hur ett stöd till Ukraina kan utformas (Fö2024/01982). Överföringen av materielen till Ukraina medför kostnader för bl.a. iordningställande och underhåll samt samverkan med ukrainska myndigheter.

Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att bistå Ukraina med efterfrågat stöd. Anslaget bör därför ökas med 24 000 000 kronor och anslagsändamålet utvidgas så att anslaget även får användas för att lämna stöd till Ukraina.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:14 Stöd till Ukraina minskas med motsvarande belopp.

Anslaget 2:4 Krisberedskap

I statens budget för innevarande år finns anslaget 2:4 Krisberedskap uppfört med 2 391 608 000 kronor. Vidare har regeringen ett bemyndigande att under innevarande år ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 000 000 000 kronor 2026–2031.

Ryska drönar- och robotattacker riktas i hög grad mot energisektorn i Ukraina, vilket leder till allvarliga störningar i viktiga samhällsfunktioner som el-, vatten- och värmeförsörjning. Ukraina har efterfrågat stöd i form av materiel för att stärka, reparera och återställa skadad infrastruktur, bl.a. generatorer och materiel för passivt skydd av energiinfrastruktur, verkstadscontainrar samt tunga fordon. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har lämnat förslag på hur ett stöd till Ukraina kan utformas (Fö2024/01981).

Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att tillhandahålla den efterfrågade materielen till Ukraina och bör därför skänka materielen till Ukraina.

Enligt 8 kap. 6 § budgetlagen får regeringen besluta om överlåtelse av lös egendom om den inte längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbar eller om den inte anskaffats med statens medel. Viss materiel som ska skänkas behövs för statens verksamhet men bedöms tillfälligt kunna avvaras som stöd till Ukraina. För att regeringen ska kunna skänka materielen krävs därför riksdagens bemyndigande.

Regeringen bör mot den bakgrunden bemyndigas att under 2025 besluta att till Ukraina skänka materiel inom energiområdet till ett värde av högst 100 000 000 kronor.

En del av den materiel som ska skänkas till Ukraina behöver anskaffas. Det är även av stor betydelse att övrig materiel som föreslås skänkas skyndsamt kan ersättas med motsvarande materiel. Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

Regeringen avser vidare att sekundera civil expertis till Natos initiativ till stöd för Ukraina (NATO Security Assistance and Training for Ukraine, NSATU) som syftar till att samordna tillhandahållande, överföring och reparation av militär utrustning som är avgörande för Ukrainas framtida försvar. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor. Sammantaget bör anslaget ökas med 52 000 000 kronor.

För att kunna dels anskaffa materiel att skänka till Ukraina, dels ersätta resterande del av den materiel som nu föreslås skänkas, behöver beställningar göras som medför ekonomiska åtaganden kommande år. Bemyndigandet bör därför ökas med 50 000 000 kronor. Ökningen av bemyndigandet medför

behov av framtida anslag och anslaget beräknas öka med 50 000 000 kronor 2026.

Ökningarna av anslaget 2025 och 2026 finansieras genom att anslaget 1:14 Stöd till Ukraina minskas med 102 000 000 kronor.

Anslaget 2:8 Myndigheten för psykologiskt försvar

I statens budget för innevarande år finns anslaget 2:8 Myndigheten för psykologiskt försvar uppfört med 156 248 000 kronor.

Ukraina har efterfrågat stöd för att identifiera, analysera och bemöta otillbörlig informationspåverkan.

Myndigheten för psykologiskt försvar har lämnat förslag på hur ett stöd till Ukraina kan utformas (Fö2024/01823). Myndigheten har möjlighet att bistå Ukraina med att genomföra utbildningar, övningar, rådgivning, strategiska kommunikationskampanjer och konferenser som syftar till att stärka befolkningens motståndskraft och till att förbättra samverkan mellan berörda aktörer i det förebyggande arbetet.

Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att stödja Ukraina på detta område. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor och anslagsändamålet utvidgas så att anslaget även får användas för att lämna stöd till Ukraina.

Ökningen finansieras genom att anslaget 1:14 Stöd till Ukraina minskas med motsvarande belopp.

Konsekvenser för statens budget

De förslag som regeringen lämnar i propositionen innebär att de anvisade medlen sammantaget minskar med 6,2 miljarder kronor 2025. De minskade utgifterna beräknas förstärka statens finansiella sparande med 6,2 miljarder kronor och minska statens lånebehov med motsvarande belopp.

De föreslagna förändringarna av beställningsbemyndigandena för anslagen 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap, 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt, 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar och 2:4 Krisberedskap medför ökade utgifter. Anslagen beräknas behöva öka med totalt 6,2 miljarder kronor 2026–2028. De ökade utgifterna beräknas försämra statens finansiella sparande med 2,9 miljarder kronor 2026, 2,0 miljarder kronor 2027 och 1,3 miljarder kronor 2028. Statens lånebehov beräknas öka med motsvarande belopp.

Anslagsökningar som föreslås och beräknas i denna proposition finansieras genom att anslaget 1:14 Stöd till Ukraina minskas med motsvarande belopp 2025.

Kompletterande information

Militärt stödpaket till Ukraina

På en presskonferens den 30 januari 2025 presenterade regeringen ett militärt stödpaket till Ukraina. Stödpaketet har ett värde på 13,5 miljarder kronor och är enligt regeringen det hittills största svenska militära stödpaketet till Ukraina. Stödpaketet stärker också Ukrainas långräckviddiga förmåga. Regeringens avsikt är att avsätta ca 1 miljard kronor till produktion av ukrainska långräckviddiga robotar och långdistansdrönare. Paketet innehåller också bl.a. en dubbling av tidigare 16 donerade Stridsbåt 90 samt pansarvärnsrobotar. Investeringar till stöd för Ukrainas försvarsindustri inkluderas också i paketet.

Med stödpaketet, som är det 18:e i ordningen, har Sverige bidragit med totalt ca 61,9 miljarder kronor i militärt stöd till Ukraina sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina inleddes för tre år sedan.

Det stödpaket som nu presenterats är uppdelat i åtta komponenter där den största komponenten består av olika upphandlingar av nytillverkad materiel, framför allt från svensk och annan europeisk försvarsindustri, att donera till Ukraina.

Treårig ram för det militära stödet till Ukraina

I budgetpropositionen för 2025 inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap föreslog regeringen att anslaget 1:14 Stöd till Ukraina skulle föras upp på statens budget och anvisas 22 740 000 000 kronor (prop. 2024/25:1 utg.omr. 6). Anslaget skulle få användas för utgifter för direkt stöd till Ukraina i form av ekonomiska bidrag för att stödja Ukrainas försvarsförmåga.

Propositionens utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap behandlades av försvarsutskottet i betänkande 2024/25:FöU1 och riksdagen fattade beslut i ärendet den 4 december 2025 (rskr. 2024/25:79–80). Utskottet ställde sig bakom regeringens förslag, och riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag.

För att ytterligare förstärka Sveriges stöd till Ukraina och säkerställa en långsiktighet skapades en treårig ram för det militära stödet till Ukraina på sammanlagt 75 miljarder kronor för 2024–2026. Stödet till Ukraina ska även i fortsättningen hanteras i huvudsak med stödpaket för att kunna hålla ihop helheten och följa hur stor del av Ukrainaramen som är beslutad och vad som återstår. Medel på anslaget omfördelas till andra anslag när stödåtgärderna är kända och beslutade. Omfördelning sker i kommande budgetpropositioner, ordinarie ändringsbudget eller extra ändringsbudget. Beroende på vilken typ av stöd som kommer att användas kan ramen komma att belasta de offentliga finanserna flera år och även efter 2026.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker propositionen.

Utskottet vill i samband med detta, liksom tidigare och som regeringen kommunicerat, understryka att den treåriga ram om 75 miljarder kronor som nämns i propositionen inte är ett tak, utan det som Sverige avsätter just nu, och att samarbetspartierna är överens om att Sverige ska bära sin del av det stöd som omvärlden behöver bistå Ukraina med för att möta den ryska aggressionen, så länge det behövs.

Särskilda yttranden

1. Extra ändringsbudget för 2025 – Stöd till Ukraina (S)

Mikael Damberg (S), Gunilla Carlsson (S), Ingela Nylund Watz (S), Eva Lindh (S) och Joakim Sandell (S) anför:

Rysslands anfallskrig mot Ukraina har pågått i snart tre år. Demokratierna i väst har stöttat Ukraina med olika typer av civila och militära stödpaket, vilket har gjort det möjligt för Ukraina att stå emot de ryska attackerna. Det är av yttersta vikt att det svenska och europeiska stödet till Ukraina fortsätter, särskilt om stödet från andra länder sviktar.

Vi socialdemokrater har sedan tidigare framhållit för regeringen att det finns områden där Sverige måste gå längre, särskilt industripolitik och produktion av ammunition. Under krigets gång har den industriella dimensionen i konflikten blivit allt tydligare och åtgången på materiel, främst ammunition, är mycket omfattande. Från rysk sida ökar produktionen inom försvarsindustrin, samtidigt som Ukraina har stora behov av fortsatta leveranser.

Därför är det glädjande att regeringen nu fokuserar på produktion av ny krigsmateriel för att stödja Ukraina. Vi ställer oss bakom regeringens extra ändringsbudget och de stödåtgärder som den möjliggör. I oroliga tider är det en styrka för Sverige och Europa att vi kan stå enade i vårt stöd till Ukraina.

2. Extra ändringsbudget för 2025 – Stöd till Ukraina (C)

Anders Karlsson (C) anför:

Det politiska stödet till Ukraina är brett i Sveriges riksdag. Regeringen ger i sina ändringsbudgetar om ökat ekonomiskt och militärt stöd uttryck för den vilja som i dag finns i riksdagen att stödja Ukraina så att de kan vinna kriget. Det paket som denna extra ändringsbudget innebär behövs och är mycket välkommet. Centerpartiet står självklart bakom det i alla delar.

Sverige har starka statsfinanser, en stark försvarsindustri, en opinion som står helhjärtat bakom Ukraina och starka säkerhetsintressen av att Ukraina och inte Ryssland står som vinnare i kriget. Därför borde vi som land stå längst fram i Europa när det gäller ekonomiskt och militärt stöd. Det ankommer på oss som inte behöver stå i första frontlinjen och offra våra liv för friheten och demokratin i Europa. Därför är stödet också en av Centerpartiets viktigaste prioriteringar. Ryssland ska ut ur Ukraina och också lämna tillbaka de sedan 2014 illegalt ockuperade områdena på Krim och i östra Ukraina. Faller Ukraina står fler europeiska länder på tur, och då riskerar kriget också direkt att komma till oss.

Efter en överenskommelse i riksdagen ligger stödet till Ukraina utanför det ordinarie reformutrymmet. Hur stort stödet ska vara är därför en fråga om hur mycket större statsskuld vi kan acceptera för att hjälpa under de år som Ukraina måste försvara sig för att få ut den ryska ockupationsmakten från sitt territorium. Regeringen har satt budgetramen till 75 miljarder kronor över de tre åren 2024–2026 alltså drygt 0,3 procent av BNP per år. Det anser Centerpartiet är alldeles för lite. Det rimliga är att Sverige likt de länder som går före ger 1 procent av BNP i ekonomiskt och militärt stöd varje år. Ett beslut om att utöka den på förhand annonserade stödramen till minst 1 procent av BNP årligen bör därför fattas av riksdagen snarast.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2024/25:94 Extra ändringsbudget för 2025 – Stöd till Ukraina:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2025 för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av infanteriutrustning, fordon, pansarvärnsvapen, ammunition, personlig CBRN-skyddsutrustning och stridsbåtar med vapen, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 3 776 500 000 kronor (avsnitt 3.1).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2025 för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Moldavien skänka försvarsmateriel i form av pansarskott, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 13 000 000 kronor (avsnitt 3.1).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2025 besluta om försäljning av jaktrobotar av typen Rb 99 (AMRAAM) till Amerikas förenta stater, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 854 509 000 kronor (avsnitt 3.1).
4. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (avsnitt 3.1).
5. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 2:1 Kustbevakningen inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (avsnitt 3.1).
6. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2025 för anslaget 2:4 Krisberedskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka materiel inom energiområdet till ett värde om högst 100 000 000 kronor (avsnitt 3.1).
7. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 2:8 Myndigheten för psykologiskt försvar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (avsnitt 3.1).
8. Riksdagen godkänner ändrad ram för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap och anvisar ändrade anslag enligt tabell 1.1.
9. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2025 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida

anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell
1.2.

BILAGA 2

Regeringens förslag till ändrad ram för utgiftsområde 6 och ändrade anslag 2025

Ändrad ram för utgiftsområde 6 och ändrade anslag 2025

Tusental kronor

Utgiftsområde/anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förslag till förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagsnivå
6 Försvar och samhällets krisberedskap	169 680 344	-6 186 200	163 494 144
1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	66 245 663	731 000	66 976 663
1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt	2 799 759	2 432 600	5 232 359
1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	59 558 871	954 600	60 513 471
1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut	572 134	89 500	661 634
1:14 Stöd till Ukraina	22 740 000	-10 479 900	12 260 100
2:1 Kustbevakningen	1 890 822	24 000	1 914 822
2:4 Krisberedskap	2 391 608	52 000	2 443 608
2:8 Myndigheten för psykologiskt försvar	156 248	10 000	166 248
Summa anslagsförändring på ändringsbudget		-6 186 200	

BILAGA 3

Regeringens förslag till ändrade och nya beställningsbemyndiganden 2025

Ändrade och nya beställningsbemyndiganden 2025 inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap*Tusental kronor*

Anslag		Beslutat beställnings- bemyndigande	Förändring av beställnings- bemyndigande	Nytt beställnings- bemyndigande	Tidsperiod
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	37 500 000	10 100	37 510 100	2026–2033
1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt		5 948 450	5 948 450	2026–2027
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	244 200 000	2 821 900	247 021 900	2026–2036
2:4	Krisberedskap	3 000 000	50 000	3 050 000	2026–2031
Summa förändring av beställningsbemyndiganden på ändringsbudget			8 830 450		

Anm.: De ekonomiska åtagandena tillåter utgifter fr.o.m. 2026 t.o.m. angett slutår.